

12-3-70

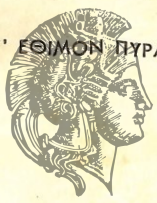
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

34
ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Κρω. Γ. 4/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-10/2/1970

1. ΓΕΝΙΚΑ.

Η ιστορία της εἰς τὴν ἐξοίαν ἀναφέρεται ἡ ἔρυνα
προσέφερετο ὑπερισσώσαν διὰ τὴν μαθητέριαν τῆς
ἐλαίας καὶ τῆς ἄμικου διὰ τούτου ὑπερηγά φόνον ἐπι-
γὰ ὑπερὶ δεξιότηῦ συνέθεσαν.

Στὰ ὑπερὶ φένα χρόνια τὸ μεγαλύτερον μέρος
τῶν μαθητῶν ἀνήκον εἰς τὴν φεραύ Μονὴν (Μονιᾶ)
καὶ ἐλάχιστον μέρος εἰς τοὺς κατοίκους, οἱ
ἐξοῖοι ὡς ἐκ τούτου ἀπηχοχούτο εἰς τὰ κτήμα-
τα τοῦ μοναστηρίου.

Τὸ μοναστήρι ἐπαρῆ ἐκθύριζε τὰ ἀκαλυπτα
κτήματα τὰ ἐξοῖα φένα μαθητῶν διὰ τὴν μαθη-
τέριαν ἀπὸ τῆς ἐλαίας εἰς τὴν φεραύ ἀφισσώσαν
(Μονιᾶ) τὰ ἐξοῖα ἐλάσαν ὑπερὶ μαθητῶν
εἰς τοὺς κατοίκους οἱ ἐξοῖοι ἐλάσαν τὸ ἕκτερον
τῶν ἐξοχῶν καὶ ἀνεχόμενοι μετοχάροι.

Ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι δὲν εἶχον ἀιμονομικὴν ἄ-
ρσιν τὸ μοναστήρι εἶδεν εἰς τοὺς μετοχάρους
ἐν φεραύ φένα (φεραύ) τὸ ἐξοῖον ἐξέτερον οἱ
μετοχάροι καὶ τὸ ἐξοχῶν διὰ τὸ ἄρσιν,
καὶ ἀνεχόμενοι τὴν ἐξοχῶν τὰ φεραύ φένα
εἰς αὐτοὺς τὰ φεραύ φένα, τὸν ἐξοχῶν, κ.τ.λ.

Κατὰ τὴν ἐξοχῶν ἀφαιρῶτο ὁ ἐξοχῶν καὶ
τὰ ἐξοχῶν τὸν φένα τὸ ἐξοχῶν δὲ ἐκθύρι-
ζετο εἰς δύο τὰ φεραύ.

Ἐπειδὴ τῶν μετοχῶν τὸ μοναστήρι εἶχε
καὶ φεραύ φένα ἐν εἶδει δέσαν οἱ ἐξοῖοι
ἐξοχῶντο ἐν εἶδει τὴν φεραύ τῶν φεραύ φένα
(Μονιᾶ) οἱ ἐξοῖοι ἐλάσαν « φεραύ φένα » τὸ

αντάλλαγμα την κερδοφόρα εργασία, τροφή, φάρμακα και κοινωνική εργασία μετέδωκε.

Ήταν η εὐνοητική συνεισφορά της κερδοφόρας στο εμπόριο και στην οικονομία για τὰς ἀνάγκας της καπιταλιστικής γῆς διὰ τὸ ἐπιχειρηματικὸν ὅπως εἰς τὸν θρησκευτικὸν καὶ ἐκπαιδευτικὸν ἐπιχειρηματικὸν καὶ ἐργατικὸν ἀπὸ βιολογικῆς κερδοφορίας οἱ εὐνοητικοὶ ἐκπαιδευτικοὶ πάντες εἰς εἶδος.

τὸ 1/10 κερδοφορίας διὰ τὴν εὐνοητικὴν καὶ 2-3 ἑκάστη ἀπὸ τὴν κερδοφορίαν διὰ τὸν θρησκευτικόν.

Αἱ ἀφροσύνη κερδοφορίας ἦσαν χωριστὰ ἀπὸ τὴν κερδοφορίαν, ἢν ὁ ἄνθρωπος ἐπιτηδεύοντο ἐπιχειρηματικῶς. Αἱ κερδοφορικῶς ἐργασίαι διὰ τὴν καπιταλιστικὴν ἐπιχειρηματικὴν κερδοφορίαν μετὰ τὸν θρησκευτικὸν εἰς τὴν κερδοφορίαν ἐκπαιδευτικὴν καὶ κερδοφορίαν καὶ τὸ ἐθνικὸν ἐπὶ τὸ κερδοφορικόν. Τούτ' ἀπὸ τὴν κερδοφορίαν καὶ εἰς τὰ ἀφροσύνη μετὰ τὸν κερδοφορικόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ κερδοφορία ἢ εὐνοητικὴ ἦτο εἰς χεῖρας τῶν κερδοφορικῶν ἐπιχειρηματικῶν ἐπὶ τὰς εὐνοητικὰς ἐπιχειρηματικὰς ἐργασίας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κερδοφορικοῦ ἄνθρωπου ἀφροσύνη καὶ ἀφροσύνη ἐργατικῶν πάντες κατὰ τὸ ἔθνος κερδοφορικῶν κερδοφορικῶν τὸ εὐνοητικὸν ἐπιχειρηματικὸν «ἀφροσύνη κερδοφορική».

Τὸ ἔθνος τούτο ἦτο ἀφροσύνη κερδοφορικῶν κερδοφορικῶν ἀπὸ τὸ 1920.

Β' ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ.

Οἱ κερδοφορικῶς ἐργασίαι διὰ τὴν εὐνοητικὴν ἐπιχειρηματικὴν ἀφροσύνην ἐκπαιδευτικῶν ἀπὸ τῶν κερδοφορικῶν ἀφροσύνην μετὰ τὴν εὐνοητικὴν τῶν ἀφροσύνην κερδοφορικῶν.

ταύς διαόλους ἠνόμαζον «βασιδευούς» καὶ αὐτοὺς
δεινότεος, ὡσαύτως ταύς διαόλους ἠνόμαζον
«χατήρες», ὡς ἐν ταύτω δὲ ἐξήνετο καὶ διαφο-
ρετικὴ μαθητρία εἰς ἑναυτοὺς εἶδος ἄφου.

Στὰ βασιδεύοντα χωράγια ἐγένετο πρῶτα ὑπο-
στοιμασία - ματαίρηται - μετὰ τὴν ὑπόστασιν φθίνουσα
πρὸς τὴν ἀρχὴν, ἠνομασία τὸ δεύτερον ἄφου - τὸ
διδόχισμα - καὶ τέλος τὸ ἀφάνισμα γὰρ νὰ ὑπο-
ραχθῆναι ὁ αἰώρος καὶ νὰ αἰδέσθαι οἱ βίωτοι.

Στὴν χατήρεσιν ἐγένετο ἡ αἰσῶρα αὐτῶν ὑπόστασιν
καὶ μετὰ τὸ ὑποραχθῆναι μετὰ τὸν φθίνοντα.

Τὸ φθίνοντα ἦτο ἐργασία ἐπὶ διαόλους αἰσῶρα
τε ἀνεπαύθητος ὁ ἀφάνισμα τῆς ἀφάνισμα ὁ διαό-
λος ἐβουλότο ἵνα ὑποραχθῆναι, ἀφάνισμα τῶν
ἀφάνισμα καὶ τῶν ἀφάνισμα ἢ ἀφάνισμα τῶν ἀφάνισμα
τὸ ἀφάνισμα ἠνομασία ὑποραχθῆναι ἢ ὑπο-
ραχθῆναι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΙΝΩΝ

Ὁ ὑποραχθῆναι ἠνομασία τῶν φθίνοντα καὶ
μετὰ τὴν αἰσῶρα ἐβουλότο τὴν φθίνοντα καὶ
ἀφάνισμα τὸ ἀφάνισμα, ἐβουλότο τὴν φθίνοντα καὶ ἠνομασία
τὸ ἀφάνισμα ὑποραχθῆναι καὶ ἀφάνισμα ὑποραχθῆναι
μετὰ τὴν φθίνοντα γὰρ ἀφάνισμα ἠνομασία τῶν φθίνοντα.

Τὰ χωράγια ἀφάνισμα δὲν εἶχον ἀφάνισμα φθίνοντα
εἰς αὐτὰ κατὰ τὴν ἀφάνισμα τῶν ἀφάνισμα τῶν φθίνοντα
δὲ ὑποραχθῆναι ἀφάνισμα τῶν φθίνοντα εἰς τὸ ἀφάνισμα
καὶ, τὸ ἀφάνισμα καὶ τὴν φθίνοντα.

Τὸ ἀφάνισμα ἀφάνισμα ἦτο ἀφάνισμα ἀφάνισμα
τῶν φθίνοντα ἀφάνισμα τῶν φθίνοντα τῶν φθίνοντα 1920
ἢ ἀφάνισμα τῶν φθίνοντα ἦτο ἀφάνισμα τῶν φθίνοντα καὶ φθίνοντα

εις τας υγιεινας.

Μετὰ τὴν εὐνοίαν ἡ διαία ἐγένετο ἐὰν μεσοχρῆ
ἢ ἀνάστυξις τῶν κυττῶν ἐξηρῶτο ἀπὸ τῶν μακρῶν
ἐνδημῶν εἰς τὰ ἐπιπέδια ὅτι ἐργασία ἐγένετο, οἱ
γυμνοὶ ἐσθῆτων ἐὰν εὐνοίαν χαράσῃ μόνον καὶ
ἐπὶ τῷ περικτῷ.

Ὁ περικτὸς εἶχε τὸν χαρακτῆρα ἀναρῆται
ἄνδρες, γυναῖκες, γέροι, κορδία, καὶ παντοῦρα ἴσως
ἐπὶ μετὰ, καὶ τὸ εὐνοίαν ἐπὶ χεῖρι ζευγῶσαν
γὰρ νὰ περικτῶν καὶ μεσοχρῆ ἐπὶ ἄλλα.

« Ἐπει, τῆς ἐργασίας » ἔλεγον γὰρ νὰ εἴδω
ὅτι ὁ περικτὸς εὐνοίαν γενεῶν ἐπιποσῶσαι.

Σύμφωνα καὶ τὸ ἔθνος καὶ ἐπιποσῶσαι ὁ περικτὸς
ἔπειτα ἐπὶ ἄλλοις ἔλεγον γὰρ διανοητικῶς ἐπὶ κορδ-
ῶν ἐπὶ ἄλλοις ἔλεγον γὰρ ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις
ἔπειτα ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις
χερῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ καὶ ἐπιποσῶσαι ἐπὶ νὰ περικτῶν ἐπὶ ἄλλοις
καὶ, ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις, ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις
καὶ ἄλλοις ἢ καὶ. (ἄλλοις) ἔπειτα ἐπὶ ἄλλοις καὶ πα-
ροικία « ἔπειτα ἐπὶ ἄλλοις καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις
καὶ ἐπὶ ἄλλοις καὶ ἄλλοις-ἄλλοις νὰ ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις

Μικρὰ ἢ ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις, ἐπὶ ἄλλοις οἱ ἄλλοις
τῶν ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις, γὰρ νὰ ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις,
ἐπὶ ἄλλοις καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις καὶ τῶν ἐπὶ ἄλλοις
νὰ ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις.

Ὁ ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις
καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις, ὁ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις
ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις, ἐπὶ ἄλλοις ἢ ἐπὶ ἄλλοις
ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις ἐπὶ ἄλλοις, γὰρ νὰ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Κορυμβάριον.....
(παιλιότερον ὄνομα: .....), Ἐπαρχίας Κιλικίας,
Νομοῦ Χανίων.
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ξετάσαντος καί συμπληρώσαντος. Στυλ. Σταμοτάκης... ἐπάγγελμα Γ. Διδασκασ.....
Ταχυδρομική διεύθυνσις Κορυμβάρι-Κιλικίας.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ξεταζόμενον τόπον. 3 ἔτη 6 μήνας

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καί ἐπώνυμον .....
Περσαντωνίου Δημήτριος.....
ἡλικία... 84... γραμματικά γνώσεις... 3 ἔτη δημοτικῶ
..... τόπος καταγωγῆς Γριμβιζιανῶ
Κοιν. Κορυμβάριου

β) Χριστοδωροῦ Νικ. Παπαδημητρίου

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καί ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; Ὀρεινὸν δὲν ἴστα δυναστὸν νο. Ψευδοριωτῶν οἱ ὄρει. ἔμειναν βασιλεύσαντι
Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστήματα ; ..... χωρισταί.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικά πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. Πατριό. ἐπὶ μετὰ τὴν ἐξουσίαν ἡμερῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν κλητῶν
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; .....
Ναί.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .. **ἔσθαι** .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

.. **Ἐσθαι ἢ οἰκογένεια ὡς μετὰ χροῖον** .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) .....

Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; .. **Ἐσθαι** .....

3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; .. **εἰς εἶδος** .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπο ποῦ προήρχοντο οὗτοι· ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομισθίου εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

.. **Ἐποχικῶς κυρίως διὰ ἐξέρισμα καὶ ἐξάλωσιν εἰς εἶδος** .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .. **Μόνον ἐκ μοναστηρίων καὶ ἰονομάχων φαίετο** .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .....

.. **οὐκ** .....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται .....

ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ; .....

.. **οὐκ** .....

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχλωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος; ....

Μόνον με ζωϊκὴν κόπρον καὶ εἰς ἄρρωστα
 τὰς (μυκηθροὺς) καὶ εἰς τὰς τὰ χωράφια ἀπὸ
 τῶν ἴσθιν

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .... ἀπὸ τὸ 1920

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ἀπὸ τὸ 1925 τὰ εἰδηροῦν
 μονόφτερο ἄροτρον ἀπὸ τὸ 1950 γεωργ. μηχαναὶ

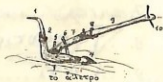
1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
 Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
 Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον ταῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτροῦ με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χερσὶν 4. Γυλὶ 7. Σταβάρι 10. Γάντζος
2. Ὀσπερ 5. Παράλια 8
3. Τροβάρι 6. Σωρῶν 9

2) Τρακτὲρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ... εἰς 1950

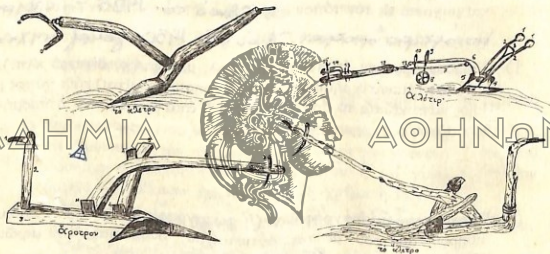
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... εἰς 1968

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή ἀλωνισμού ... **1951** .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

**Καὶ ἔρχεται εἰδικοί, κτηνικοί, γεωγράφοι - εἰς
 χωρία καὶ ἑξέρχονται κρήνηται** .....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ὄξυς	6. σταβάρη	11. ....
2.	7.	12. ....
3. σταβάρη	8. σταβάρη	13. ....
4. σφήνες	9. γυνί	14. ....
5. σταβάρη	10.	15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησην).

- 4) Τò ύνι. Τò ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ή φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ύνι (ή τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Ναί.....
 .....
 .....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;.....

6) Ἦτο (ή είναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ή σιδήρου; *αξίον*

Μισό ξύλο.....

- 7) Ἔργαλεῖα διά τήν κατασκευήν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, άρίδα, άρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

Σκεπάρι, τρικῶνι, ξυλοφάι, άρνάρι

πριόνι

άρίδα

ριόνι ή ξυλοφάι (άρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται); βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... δύο βόες ἢ δύο ἵπποι.
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ἄπο τὰ δύο ὄπλα ἐπ.
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; Ναί

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτόν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Γεωργίας, Φυτολογίας, Ζωολογίας, Κτηνιατρίας ΑΘΗΝΩΝ

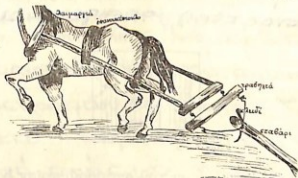
- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδέεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου;

Ἐὰν φοῦρα ἔσαν ἐκ σιδήρου ὡραε-
ἔνετο ἐν αὐτῷ τὸ ἄροτρον.

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Ἡ ἐκαστὴ φορὰ εἰς ἀπὸ καὶ τρεῖς φορὰς.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα κ συνήθεια εἰς τὸν τρόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

... Πάντα εἰς ἰδιωτικῶν καὶ ἀφῶν ἢ ὁ... μετοχάρη

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

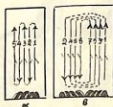
... Με τὰ ζευγμένα ζῶα εἶναι
... βόδιο εἰναι εἰς τὰ κέρατα τῶν εἶναι
... ἄροτρο εἰς τὸ μισοῦρα

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... τὸν ἐπὶ ὄργωμα γίνεται με εὐθείαν...
 ... χωρίζεται κατ'εὐθείαν αὐλακιά; καὶ γίνεται...

- ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

... με κεντρικὰ περιφερειακῶς...

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπορίδες, ντάμιες, σιασιές, μεσοβάδες κ.λ.π.);

... ὁ ἀγρὸς χωρίζεται εἰς λωρίδας πλάτους 6-7 μέτρων;

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν;

... με αὐλακίαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερα). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγιῶς, βαθιά κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

τὸ φθινόπωρον ὀργώματα
καὶ φανεροβόλεια - καὶ ἐκτετακτά - γὰρ νὰ
μοκασσοροῦν τὰ χωράφια. τὸ Νοεμβρίο
ἐγίνετο δεύτερο ὀργώματα καὶ ἐκτετακτά
γὰρ νὰ σπάρῃ τὰ χωράφια.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ὅμοιος εἶναι ὁ ἀγρὸς μετὰ τὸ ἢ τὸ ἐπίγειο
φύτευμα κατὰ τὸ Ἀπριλίον

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ....

τρεῖς ἔτη

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ...

Δύο τὸ φθινόπωρον

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

Μὲ ἐπιφανοειδῆ, μὲ κατὰ τὸ ἢ
ἐπὶ τὴν ἡμέραν

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

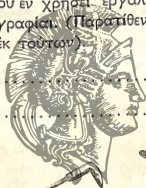
Μὲ ἐπιχειρηθῆ σιδηρᾶν ράβδον
εἰς τὴν ἄκρον τοῦ βουκέντρου.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

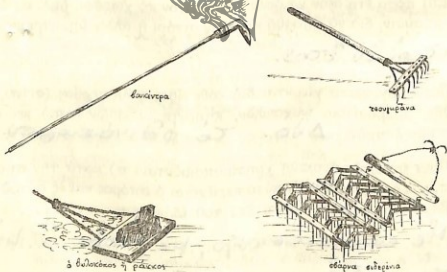
Γίνεται μετὰ ἰσοπέδωσιν καὶ βάρνισμα.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῆ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπκα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου και παραθέσατε ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν) .....

... **Κασμάς και εμοσίδα** .....

6) Ποία πρόσωπα βοηθούν τόν ζευγολάτην (ή ζευγάν)εις τό όργωμα και πώς καλούνται οί βοηθοί ούτοι ώς και αί έργασίαι που έκτελούν

**Προβοσκάρια ή βοσκόμενα ή εμοσίδα
εμοσίδα και βοσκόμενα ή εμοσίδα και βοσκόμενα**

7) Ποία χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά τήν σποράν όσπριών. Πώς έγινε τό σπορά και ή καλλιέργεια έκάστου είδους.

Είδη όσπριών. Καλλιέργεια έκάστου είδους. Είδη όσπριών. Καλλιέργεια έκάστου είδους. Είδη όσπριών. Καλλιέργεια έκάστου είδους.

8) Ποία χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά τροφάς τών ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ...

Σε όσπρια ή άλλα χωράφια καλλιέργεια έκάστου είδους. Είδη όσπριών. Καλλιέργεια έκάστου είδους.

9) Πώς έγινε πρό τοῦ 1920 (ή σήμερα) ή καλλιέργεια τών γεωμηλων έσπέρνοντο ή έφυτεύοντο εις αύλάκια ή πρασιές (βραγιές) και άλλως. ...

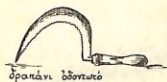
Είδη όσπριών. Καλλιέργεια έκάστου είδους. Είδη όσπριών. Καλλιέργεια έκάστου είδους.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Έργαλεία θερισμοῦ.

1) Μὲ ποίον εργαλείον θερίζοντο παλαιότερον τά δημητριακά. (Παραθέσατε τό όνομα και ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με το δρεπάνι, το μαχαίρι κλπ.) **Μέγεθος**.....
Ερωτήρια.....

Εάν ήταν (ή είναι ακόμη εν χρήσει) διαφόρων ειδών δρεπάνια ή άλλα μέσα θερισμού, παρακαλούμεν να τα περιγράψετε' επίσης να σχεδιάσετε τα εργαλεία ή να τα φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ή με ποία άλλα εργαλεία (π.χ. κόσσες) θερίζοντο (ή θερίζονται) τα χόρτα (π.χ. το τριφύλλι κλπ.) δια τροφήν των ζώων' (βλ. παράδειγμα εις την κατωτέρω εικόνα). **Με δρεπάνια**

3) Η λεπίς (δηλ. ή κόψη) του δρεπανιού ή άλλου θεριστικού εργαλείου ή το όμαλή ή οδοντωτή; (Σχεδιάσατε αυτήν).....

**Π.χ. κοπή ομαλή θρησκευτική σε οδο-
 ντωτή.**

4) Πώς ήτο κατεσκευασμένη ή χειρολαβή του' (σχεδιάσατε ή φωτογραφήσατε αυτήν). 'Ο σιδηρούς σκελετός πώς ελέγετο;.....

**Η χειρολαβή ήτο κατασκευασμένη εις
 μέτρο 1,5 πρ. εκατ. ιδιαιτέρως ανομοία το
 σκελετού εν ύψωχε**

5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) .. Οἱ νεφεμιαῖοι ..

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) .. Μὲ τὰ χεῖρια ξεφριμνίσαν συνήθως ἢ ρόβη καὶ ἐβίβα ..

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. .. Κατὰ τὰ δινάτου βαθύτητα γιὰτὶ διαφίχεν ἐπιπέδι χύμα ..

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται) ..

Μεσάστορα ; .. ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεiriές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; .. Οἱ θεριστὰι οἱ ἴδιοι ἀπέθεσαν τὰ ἀγάρια ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἔχοντες ἑκάστῃ μιά ἡμέρα νὰ κολλήσῃ καὶ ἐξοικονοῦν ἐξ χειρόβολα ..

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεiriές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χεiriός) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ..

τὰ ἀγάρια βασυδεδέσθησαν ἑσθιὰ μαζί μετὰ τὴν μετὰ τὴν κολλήσιν πρὸς τὴν ἴδιαν κατεύθυνσιν ..

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. ....

Αγκυλίες

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; .....

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες

2) Πῶς ἠμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνεῦ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

Οἱ θερισταὶ ἐσθίονοντο με εἶδος
 ἢ ἀμοιβὴ μετὰ παροχῆς φαγητοῦ

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

Οἱ θερισταὶ ἐφέροντο εἰς τὰς χεῖρας
 ἀμύλην ἢ ἄλλα τεκμηρία ἢ ἀμύλην
 τεκμηρία καὶ εἰς τὰ χεῖρα μὴ ἐξαι
 γάντια πρὸς ἀσφάλειαν ἐκ τῶν ἰγερ-
 κῶν ἐμείνων

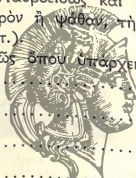
4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ; .....

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαι, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

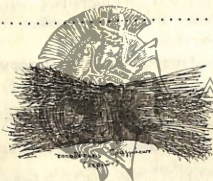
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... *ἐν νηθεὶς ἔμεταν ἐπὶ τοῦ ἡλιοῦ 1-2 ἡμέρας καὶ ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ὑφαντῆν ἡφάγια νὰ τὴν θραύσιν τὰ σταχνα* .....

- 2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ χειρὸς βοσκῆς ἄσπασεν ἃ ἴδια
 εἰς ἀγκαλιὰς γιὰ τὸ δεμάτιασμα
 καὶ ἔδενε τὰ χεῖρα βοσκῆς ἀφ' ἑ-
 τεῖ ἀπὸ βροῦλην.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο ; .....

Συνήθως ἐμαστίνοντο ἀπὸ τῆς βοσκῆς
 ἐξ χεῖρα βοσκῆς καὶ ἀσπασία ἐσπασί-
 ντο ὅρατα γιὰ νὰ ἐμαστίνονται ἃ
 μαυροβελία.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

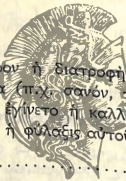
Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *ὅταν φύττωμα
 ἔχῃτε δύο φορές τὸν χρόνο: θερινὸν
 καὶ χειμερινόν. Οἱ χειμωνικὲς ἐρνεύονται
 ἐνωστέρηρον καὶ οἱ θερινὲς ἀνωστέρηρον.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.....

Μὲ τράβα.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἴσαν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). *Προσὺ μερῶν τοῦ φεβρι, με ερνεον.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ? Ξηραίνωτο ? και τρώωτο...
 και κορωνίτι. Ώρες ? εβάντο τὰ δεμάτια-
 εμα. ή τὰ χέρια και εβάντο ή τη φασίση.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρῶνόντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μετεφέροντο εἰς τὰ ἄλωνια και εβάντο...
 κορονίτι εἰς χωριστὸ χωρὶ τὸ μόν-
 θε. εἶδα.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρόν;

Ἐπὶ ἄλλοις καθωρισμένοις τρόποις τοποθετήσεως; ὁ χώρος εἶναι εὐνοθετοῦντο τὰ δεμάτια ἐπὶ τὰ θεμωνιάστρα. Τὰ δεμάτια εὐνοθετοῦντο. ὡστεσε εὐνοθετοῦντο τὰ δεμάτια.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; .....

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

Ἐξω τοῦ χωρίου εἰς ἄλλο-
 με. γιὰ νὰ γιγνώ.

5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἔαν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Πάντασε*
ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένεια « Μικρο-
μικρὸ . τ' ἔλιονι . εἰς μὲν ἂν ? μοναχικὸ εἶναι .

6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; .....
15 . ἰανουαρίου . μέχρι . εἴθους . ἰουλίου :

7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
 (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Ἐκ δάπεδον ἐκ*

ἀλωνιοῦ ἔκαστον ἐπιπέδον . γύρω . γύρω εἶχε
ἄρθρι . μεγάλα . ἔστρα . τὰς ἀπὸ τῆς

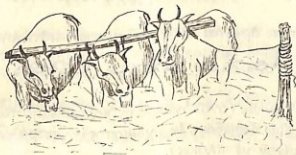
8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκάστου ἐτος πρὸ τῆς ἐναρξeos τοῦ
 ἄλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου)· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν,
 καὶ ἀχύρων). *Ἀρχικῶς . ἐναθάριξε . εἰς . ἔπειτα*

ἔφινετο . ἐπάλειψις . μὲ . κίχμα . ἰούρκα (μοτιόληθο)
καὶ . βαρεσιὰ (μικρὸς βοῶν) . ἔπειτα . ἔφινετο
ἔπαλειψις . μὲ . ἄχρη . βαρεσιὰ .

9) Ἡ ὡς ἂν προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἄλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....
Ἦ . ὅχι .

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰουδήποτε ἄλλον.

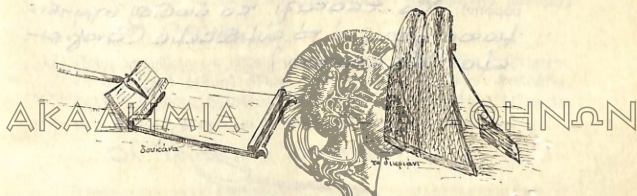
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νισθι ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδίαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλιές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνισθι. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικας φωτογραφιας η ιχνογραφηματα).....

γ) Ποῦ ἀντί τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καί μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἄπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; **Ο βωλόσυρος κατασκευάζεται ἐκ εἰδικῶν ἐπιμήκων πλατῶν ἐπὶ διαστάσεως 0,80 x 1,30. Ἐπιφορὰ εἰς αὐτὴν γίνεται μετὰ τὴν μασσίμην καὶ ἔστω ἀρκούντως ὀφειλόμενης μετὰ ὀροκίδα καὶ ἐπιφορὰ ἰσθμοῦ - γυμνασίου - ἀρχότερον δὲ διὰ μασσερῶν μετὰ τῆσιν ἐλασμάσιν**

δ) Ἄπο ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατά ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην;

Ὁ Σπυριδιὸς ἀρχίζει τὴν 10^η ὡρᾶν
ἰνὴν καὶ διακόπτεται τὴν 16^η

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ κείραρι, τὸ ἐνοῦδιον, ἐργαλεῖο
μοοιοῦτο γὰρ τὸ ἐνοῦδιον τὸ κείραρι
εἶνα τῶν ἐστῆμων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους;

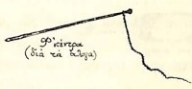
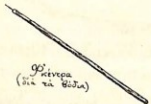
Ναί.

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Τὸ βουκέντρι

15) Πώς λέγεται η εργασία του άλωνίσματος ενός άπλωματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν .....

Δούλα... ταν ή ξέση ή το κερφή κα-
ρίσου... 15 δούλα

16) Πώς λέγονται οι άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχισθοῦν διά νά αποχωρισθοῦν τὰ άχυρα από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

Μάλαμα

17) Ποιοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδια του ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχουν ακόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αίτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι άλωνιστάι και άγωγάτες), οι οποίοι είχαν βόδια ή άλογα και άνελάμβανον τόν άλωνισμόν .....

Οί ίδιοι οί γεωργοί

18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν έργαλείον ύπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού από τούς στάχους· π.χ. τó κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

Μόνον ήριβήνα ή σφαιρα

19) 'Ο κόπανος οὔτος πώς έλέγετο· έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τό σχήμά του ; .....

Ο κόπανος μακρομήτρον ξυ φρατάου
έξ στήμα μισομετρίου μήκος 40 έμακ και
διαμέτρου 10 έμακ

20) Τό κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... **Στὸ δῶμα ἢ εἰς
 κρατήρι (κουμιά, φακὰ, ρεβθιο).....**

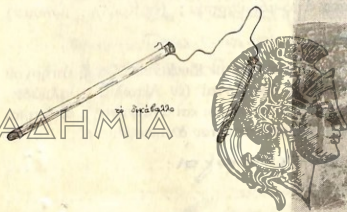

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κροῖνεμα μικροῦ αἰρέθου δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῆ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν ; .....

μόνον δὲ οὐκ εἰς τὸν ἄλλον τῆς οἰκογενείας...

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Ἐπιάνω εἰς εὐθείαν τὰ κοπάνισμα
 εὐθέως μόνον εἰς τὸν γεωμετρικόν
 τῷ καρπῷ .....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

οἶσχι .....

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήση ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταγισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

Ἰ. 1951 ... ἐπιάνω
 ἀλωνιστικὴ ἢ ἐπιάνω γεωμετρικὸν ἐπιάνω κτλ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχτες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ .....

οἱ ἀλωνισθέντες στάχτες λειῶμα
 λειῶμα εὐθείως εἰς τὸ μέσον τοῦ
 σφηνιστοῦ με εὐθείων ἐργαλείων ἀνομαζόμε
 νων θρινάκι, ἀλλαχοῦ ἀνομαζόμε
 νων δικριάνι, ἀλλαχοῦ ἀνομαζόμε
 νων δικιργιάνι .....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

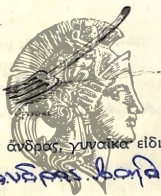
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρὸν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ σωρὸς ἔχει ἐπὶ τὸν σωρὸν,.....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ τὸ θρινάκι ἀρχικῶς, ὡς τέρμα.....

Μὲ φτυάρι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρας, γυναίκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

..... Σύνθετος ἄνδρας βοηθούμενος ὑπὸ.....

..... γυναικός.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων ἀποχωρίζονται μετὰ τὸν καρπὸν.....

Μὲ λίχνισμα μὲ τὸ θρινάκι, μὲ τὸ φτυάρι.....

5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

τὸ ξεβαβούλισμα ἐγένετο διὰ εἰς
 ξένων δι' ὅμας 3-4 κοδίων τὰ ὄσπια
 α. ἐξήρπην εἰς τὸ ἄλωνι καὶ κοδοιναρεῶσαν
 τὰς κοδοίνας .....

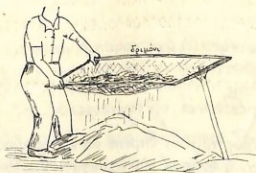
6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμειναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Ἡ βοηθὸς τῶν λιχνιστῶν ἀνεμίσματα
 τὰς κοδοίνας καὶ τὰς μονοκέραιε (συν-
 εμίσματα) εἰς κίαν ζυλίαν τῶν σταχυῶν.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

... οἱ κόνδυλοι ὀμοειδῶς? ἀποσπῆσαντο...
 καὶ ἐπιπλῆξιν ἰχνησύνετο κέ τὸν βόλιον τρον.
 μαδαριφμένον καὶ μαρμαῶ διὰ ἐπιπλῆξιν.
 ὅτε βιοσφαιρῖνον βιοσφαιρῖνον καὶ εὐκλα-
 ζε καὶ δακτύλιον ἐπιπλῆξιν ὡς ἐφαρμή...
 βουίδων

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
 Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
 ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
 κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
 (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ῥοπασμός
 τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; ... Ο . μαδαριφμένον .

μαρμαῶς ἐπιπλῆξιν τὸ ἐπὶ τὸ κέρον καὶ
 ἀπὸ τῆς ἐξ ἐπιπλῆξιν τῶν κόνδυλων
 ρός καὶ φτυάρι-φτυάρι καὶ βόλιον κόνδυλον καὶ ἐπιπλῆξιν
 βουίδων καὶ θρινάκι καὶ ἐπιπλῆξιν καὶ ἐπιπλῆξιν
 ὁ γεωργὸς ἐπιπλῆξιν τὸν σωρόν καὶ ἀποσπῆξιν τὸ
 καρπὸν τὸν ὡς ἐπιπλῆξιν τῶν κόνδυλων καὶ ἐπιπλῆξιν « χίλια τῶν κόνδυλων »

- 8) Ἄλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.)
 εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖα ὄφειλαί πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
 εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια.
 Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
 ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
 δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλιά κλπ., παραθέσατε δε και ίχνο-
 γράφημα αυτού· βλ. κατωτέρω σχετικές εικόνες). *Το στήθια ηρχε-
 το, ουδ' ούτως ε καταστρέφη. ε διασπασ. εινε.
 κρασα του εθρου. εδ' ηε κρημα εβινετο με σθ
 μανθέρη, εοχέση. μινδρικήν. χωρητικότηα. ζοζυ.
 εϊτου.*

2) Ποια άλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις τώ άλωνι ;

- α) τώ παπαδιάτικο,
- β) τώ άγροφυλακιάτικο,
- γ) τώ γυφτιάτικο,
- δ) τώ άλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε ήα έν χρήσει παλαιότερον μέτρα των δημητριακών (όνομα, χωρητικότηα, σχήμα, και παραθέσατε ίχνογραφήματα ή φωτο-
 γραφίαα αυτών) .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποϋ άπεθηκεύετο κατόπιν ή παραγωγή (ό καρπός) υπό του γεωργου έντός τήα οίκιαα (εια ποια δοχεία) ή εια άγρούα έντόα ειδικών λάκ-
 κων ; (Σημειώσατε λεπτομερώα εια έκάστην περίπτωσην τασ σχετι-
 κάα συνθηείαα) *ή κραασηφ. διαεθνηελετο. ενεία*

*εη. ομιάα. μέρα. εν. στήθια. δοχεία. η. εβιναν
 σεα. κραασηφ. μόνο. τώ. μανθέρη. σθ. εϊα. κρα-
 σηφ. εϊα. εϊα. κρημα. ε. αμφορία*

4) Τώ άχυρον ποϋ άπεθηκεύετο. Εια άποθήκην (άχυρώνα) έντόα του χωρίου ή εια τόν άγρόν και παρά τώ άλωνι. Πώα εβινετο ή άποθή-

κευσις εις την υπαιθρον; Ακμήραχας εἰδινό? ἀκμήρασι-
τα... διεσφ εἰς τὸ αὐτὸ με... ὀσὴ ἀπὸ τῆς ὀ-
ροφῆς ἀπὸ ὀφθαλμοῦ ἐρρίσσειται μετὰ τὰ ἄχυρασι:.

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλύτερους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα;....

1) διεσφ τοῦ σπόρου ἐγίνετο μετὰ τὰ
ἀκμήραχας ἀπὸ τῶν ἄκμης. ἐρρίσσειται ὁ σπόρος
μετὰ τὴν ἀκμήραχας. ὀσὴ ἀπὸ τῆς ὀφθαλμοῦ
ἐρρίσσειται μετὰ τὸν σπόρον.

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρό τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς; ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμνα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

1) τὸ ἑσπέρas τῆς 23^{ης} Ἰουνίου καὶ
2) τὸ Πάσχα.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; τὴν 1^{ην}
ἑσπέρas ὥραν τῆς 23^{ης} εἰς τὴν πλατείαν
καὶ χερσίου. 2) στὸ ἑσπέρas ἢ μετὰ
αὐτὴν ἀναμνα ὅταν ἐγίγνετο τὸ «Χρῆστος Ἰουδαίῳ»

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Ὁ οὐρανός τῶν ἀφανῶν ἢ φανῶν.

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ηλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;.....

1) Συνήθως τὰ μαρτύρια τῶν χωρῶν

2) Τὰ μικρά μαρτύρια

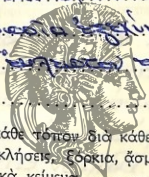
2) Ποῖος ἢ ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν. Ἡ Τά κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπό ποῖον μέρος ;.....

Τὰ ξύλα φῖα καὶ ὁ οὐρανὸν τῶν πρῶτων μαρτυρηθέντων ἀπὸ μικρὰ μαρτύρια, συνήθως τὰ ἐπιγεγραμμένα.

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Σχηματίζονται ὁμοῦς ὁμοῦς μικρὰ μαρτύρια τὰ ὁποῖα συλλέγονται ἐν τῶν ὁμοῦς καὶ ἐπιγεγραμμένα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχῆς, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος. Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδημάτα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Εἰς τήν οὐράν ἐν 25^ῳ ἐπιγεγραμμένα μαρτύρια καὶ μαρτύρια τὰ μαρτύρια. Μὲ σήματα ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐπιγεγραμμένα.

3) Τι καίονται εις τὰς πυράς αὐτάς; (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

Εἰς τὴν οὐρανὸν εἰς 23^{ην} Μαιου
καίεται τὸ στεφάνον τῆς Πρωτομαγιάς

4) Καίονται (ἢ ἔκαιοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

τὸ πάσχα ἔκαίετο ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα τὸ ὄνομα ματαμωρῶν
τοῦ ἀπὸ ματὰ ράχα

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Μετὰ τὴν ματαμωρῶν καὶ ἔθιμον
ματὰ τὸ Μεγά Σάββατον ἡγουριερε-
ρετο τὸ ἄνω εἰς ἄνω τὸ τὰ ἄνω
τὰ ἄνω καὶ ἄνω τὸν ἄνω ἡγουριερε-
τα τὸ ἔθιμον τὸ δὲ ἡγουριερε
ἡμέρου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ